

PREISKAVA - INQUISIZIONE

Že s kulturnim večerom "Umetnost recitacije" je Gledališki odsek začel z delom na novem, do zdaj še neizrabljenem področju svojega ustvarjanja: približati gledališče občinstvu s prikazovanjem njegovih osnovnih prvin, ki so večini docela nepoznane, pa so vendar živa nujnost gledališke umetnosti. Z bližnjim kulturnim večerom segamo v razlago velike in bogate dramske stvaritve, v prikaz njenega ustroja. Odgrniti bomo skušali zastor, ki zakriva bistvene skrivnosti gledališkega ustvarjanja. Te so gledalcu, ki z gledališčem zaživi navadno edinole ob predstavi sami, docela neznane. V prepričanju, da je rast vsakršne gledališke kulture možna in tvorna edinole ob nenehnem sodelovanju publike z igralci in z vsemi drugimi tvorci, ki dejansko posegajo v gledališko ustvarjanje, se nam zdi takšen kulturni večer naravna nujnost. Ne gre za vzgojo publike. Gledališča namen ni vzgajati. Gre za zблиžanje publike z gledališkim ustvarjalcem: z avtorjem in z njegovo stvaritvijo, pa z igralcem in z njegovo igro.

Gledališka umetnost je med nami najmanj poznana, čeprav morda najbolj navzoča, najdlje segajoča, najbolj razširjena. O gledališču se je in se še vedno med nami razpravlja manj kot malo. Slovencem je že po naravi dano, da hočejo igrati. Če zares igrajo, je vprašanje. Če imamo resnično gledališko kulturo, še večje. V meso in kri nam je prišlo, da se zadovoljimo z najmanjšim, ki v večini primerov niti ni dobro. Zadovoljimo verjetno zato, ker zahteva malo ali nič truda. Pripravljamo "igre", uprizorjamo jih in govorimo o "igralcih" in "igralkah", kot da bi že samo veselje do nastopanja dajalo zadostno legitimacijo za pojav resničnega igranja in resničnih igralcev. Velikih stvaritev, ki nujno zahtevajo globoko, trdno in strokovno poznanje gledališča, najbolj zamotane in najtežje vseh umetnosti — zamotane in težke nedvomno zato, ker je njena snov in predmet živ človek v živem življenju — se bojimo. Ogiblujemo se jih. Ogiblujemo se jih, kateri hočejo "igrati", ogiblujemo nič manj občinstvo, ker se je odvadilo misliti in išče pri predstavah samo kratkočasje in zabavo. Ta bojazen ni le v gledališču, je tudi v likovni umetnosti, v literaturi, v glasbi. Izgovor je vedno isti: saj ne razumem! A samo izgovor; kajti v ozadju je prava korenika, ki ni ne-razumevanje, marveč duhovna zaspanost in lenivost. Za življenje z umetnostjo razumevanje ni nujnost. Nujnost je odprto, iskreno in toplo srce, ki sprejme, ki zna čutiti, ki zna zaživeti. Umetnost deluje sama po sebi. Gledalcu, bralcu, poslušalcu je treba edinole, da ji prisluhne, da ji odpre srce, da zaživi z njo. Vse drugo mu bo navrženo.

(Dalje na 2. strani)

SLOVENSKA KULTURNA AKCIJA

Gledališki odsek

Dvanajsti kulturni večer

v soboto 19. oktobra 1957 ob osmih zvečer
v župnijskem salonu, Ramos Mejja

DIEGO FABBRI

in njegova drama

PREISKAVA — INQUISIZIONE

Literarno dramaturški uvod v predstavo, nje igro in režijo.
Sodelovali bodo prof. A. Geržinič, dr. Branko Rozman,
Nikolaj Jeločnik in igralski zbor Gledališkega odseka.

Posebnih vabil ni.

Najhujša zmota, v katero spet in spet padamo kristjani, je prav gotovo tale: ven in ven čakamo, da bo človek drugačen, različen od tistega, ki ga gledamo. A Kristus je vendar prišel, da odreši človeka takšnega kot je. Še vedno se nismo vdali, da bi začeli verjeti v nespremenljivost človeka. Zdi se mi, da je še vedno tudi dobršen del krščanske pedagogike pod trdim vtisom tega nemogočega pričakovanja, ves zagledan v to pravadno hrepenenje: da bi zmogli spremeniti bistvo človekovo (pa se ne domislamo, kako s tem hlepjenjem načenjamo prepričanje z Najvišjim Stvarnikom, ki je človeka ustvaril prav takšnega, kakršnega mi hočemo spremeniti). Tod je vir vsega tega zla, ki ga predstavljajo — sprva nekšno pomanjkanje čustvovanja z bližnjim, takoj nato kaj globoko nezaupanje, strah pred sočlovekom, slednjič že naravnost zavesten odpor do nekaterih čisto določenih zahtev, ki nam jih je zastavil Kristus.

Krščanstvo pomeni: živeti skupaj in rešiti se skupaj.

Ne bojmo se človeka. Čas je že, da mu priznamo široka obzorja, vse prepestre poti, ki mu jih je bil zadobil Kristus in mu jih je za vedno odkazal.

DIEGO FABBRI,
Cristo tradito, 1949

Rad bi, če bi mi to bilo mogoče, dokazal, kako Pirandello ni več prvi, kako so ga že prekosili. Kajti osnovno Pirandellovo vprašanje: nedoločnost človekovih to in onstranskih obzorij — je v Fabbrijevih dramah razrešeno: Fabbri je svojim junakom naložil odgovornost, ki je Pirandellovi ne poznajo.

GABRIEL MARCEL, 1951

15petnajsta prireditev 1957

Dvanajsti kulturni večer
v soboto 19. oktobra 1957 ob 20.
v župnijskem salonu, Ramos Mejja

DIEGO FABBRI

in njegova drama

PREISKAVA - INQUISIZIONE

Literarno dramaturški uvod v
predstavo, nje igro in režijo
Večer Gledališkega odseka

Šestnajsta prireditev

Gledališki odsek

Slovenske kulturne akcije

uprizori

Diego Fabbri

PREISKAVA

drama v treh dejanjih

Nedelja dne 27. oktobra 1957
Col. Santa Rosa, Bmé. Mitre 1665,
Capital, ob 17. uri.
Ponovitev, sobota dne 2. novembra
ob 20. uri.

Temu pravšnemu nastrojenju za stik našega občinstva z resnično umetnostjo morejo več kot odlično služiti prav kulturni večeri kot je ta, ki ga pripravljajo Gledališki odsek teden dni pred uprizoritvijo Diego Fabbrijeve tridejanske drame "Inquisizione - Preiskava". Gledalec, ki se je na predstavo pripravil, potem ko je spoznal avtorja, njegovo dramsko stvaritev, režiserjevo zamisel, njegovo delo in vlogo pri pripravi, prizadevanja igralcev za čim polnejši dramski lik — ko so mu, z eno besedo, gledališki igralci odgrnili skoraj vedno zastrti zastor v resnični svet gledališkega ustvarjanja in ga popejali "za kulise" svojega dela, bo drugače gledal predstavo kot tisti, ki je za vse to prikrajsan. In bo od predstave tudi mnogo več odnesel. Bo znal pravilno in globoko ujeti prava občutja dramske stvaritve, znal bo prisluhniti tistim skritim odmevom in odjekom življenjskega utripanja, ki nenehno polje v nevidnem, pa vendar živo zaznavnem ritmu sleherne resnične drame, sleherne resnične igralske stvaritve.

Kulturni večer bo razdeljen v štiri dele:

Prvi trije obsežejo krajše referate, ki jih bodo posredovali literarni kritik prof. Alojzij Geržinič (o drami glede na njen literarno dramaturški pomen, o njeni zgradbi, o nje miselni moči in podobnem), prevajalec dr. Branko Rozman (o filozofskih in religioznih osnovah v drami) pa režiser Nikolaj Jeločnik (o režijski zamisli in tehniki priprave, režije in igranja bližnje predstave).

Kot nazorni prikaz prejšnjih treh razmišljanj naj služi četrti, morda najprivlačnejši del, ko bodo režiser in igralci na živem zgledu Fabbrijeve "Preiskave" gledalca dejansko povedli v skriti svet, v "zakulisje" gledališkega ustvarjanja. Ta del naj prikaže vse, kar stvarja dramsko predstavo: režijo, igranje, sceno, vaje... Režiser in igralci nas bodo vodili od zametka dramske predstave do uprizoritve same. Iskrena želja vseh, ki večer pripravljajo, je poleg želje po čim večji udeležbi občinstva tudi ta, da bi občinstvo samo zastavljalo vprašanja, ki zadenejo gledališko ustvarjalno delo, pa da bi mu režiser in igralci z določenimi prikazi na vsa vprašanja lahko zadovoljivo odgovorili.

Kulturni večer, ki bo v soboto 19. oktobra ob osmih zvečer v ramaški dvorani, naj služi kot resna in globoka priprava ustvarjalcem in občinstvu na predstavo v nedeljo 27. oktobra. Zbliža naj ustvarjalca s publiko, hkrati pa naj dostojno opozori na resnično velik dogodek, ki ga v kulturnem življenju slovenske emigracije predstavlja uprizoritev Fabbrijeve "preiskave".

— nj. —

poročamo

BESEDE Dr. MIHE KREKA

Med svojim bivanjem v Buenos Airesu je imel predsednik Narodnega odbora za Slovenijo dr. Miha Krek pri prereditvi na Ramón Falcón 4158 govor, v katerem je govoril tudi o kulturnem delu Slovencev in med drugim navajal:

"...Vaše kulturno delo tukaj v Argentini občudujem. Res, ogromno je delo, ki ga opravljate na tem polju. Povsod, kamor sem prišel med Slovence, so se čudili, kako zmorete v Argentini tako kulturno delo. Vas je tako malo, pa takšno dajanje in ustvarjanje! Zato vam obljubim, da bom vedno, če bo le prilika, hvalil vašo vnemo za kulturno delo."

obrazji in obzorja

Dobrih petnajst let tega so italijanski dramaturgi in gledališki kritiki zapisali na dolgo listo slovitih in manj slovitih svojih dramatikov, tja, kjer beremo imena Goldoni, Alfieri, Manzoni pa tudi D'Annunzio, Marinetti in Pirandello, novo ime — DIEGO FABBRI. Bil je sredi druge velike vojne, bolj točno leta 1941. V rimskem gledališču "Quirino" je Eva Magni uprizorila prvo dramo tridesetletnega dramatika Fabbrija *Orbita*. Visoka in zahtevna italijanska gledališka kritika je delu priznala uspeh, celo velik in mnogo obetajoč uspeh. V deželi, ki ima kot Francija vsaj osemsto let žive gledališke tradicije, je takšno priznanje mlademu, do takrat docela neznanemu avtorju res predstavljalo uspeh.

Fabbri se je lotil gledališča, potem ko se je z manjšimi in večjimi uspehi poskusil že v vseh literarnih vrstah: eseju kritiki, poeziji, pa tudi v romanu. V gledališče je prišel kot človek, ki se zdi, da je že v prvem trenutku doma "na deskah, ki predstavljajo svet". Njegov dramatski prvenec pravi, da do globin pozna dramo in njene zakonitosti ne le v njeni literarni posebnosti, marveč nič manj globoko tudi v vsej zapleteni in vedno kipeči zahtevnosti moderne scene tehnike, režije in igre. Fabbri se že s prvimi nastopom izkaže kot zrel umetnik, kot ustvarjalec, ki ima pred seboj določno načrtano pot in visok cilj.

Prvi uspeh ga ne vrže s tira. Ne obsedi na favorikah. Iz vsega njegovega nadaljnjega dela je očito, kako čuti v sebi živo nujnost, da oznanj s svojim gledališčem svetu posebno poslanico o univerzalni odgovornosti modernega človeka spričo novega veka, ki prihaja. Zdi se nam, kot da je preletel svoj čas in se zagrizel na firmament kjer kot preroški klicar s prenekaterimi drugimi slovitimi znanimi vred kliče sodobnega človeka k obnoveniu njegovih moralnih dolžnosti do Boga, do sebe in do bližnjega. Nekaj borih mesecev po prvi uprizoritvi še drugo dramo *Rifiorirà la terra*, takoj nato pa slovito *Paludi*, kjer pred gledalce prvič stoni z vprašanjem vesti in življenja no vesti.

V začetku junija 1943. preseniti Rim, še vedno zvezan z diktatorsko močjo črne diktatorske sekire, z dramo *La libreria del sole*, ki je navkljub navidez simboličnim oblikam nastopajočih junakov zadosti očitno in jasn krik proti fašistični diktaturi. Giancarlo Vicoirelli je zapisal, da je Fabbri s to dramo, ki sklepa prvi venec njegovega dramskega ustvarjanja, "odkrito začel z gledališčem bližnje modernega človeka..." Protagonisti v *Libreria*, četudi še z nekšnim čehovsko podmolkljim nadihom, že dvigajo svoj glas v obsodbo tiranske diktature: "Treba je vreči s sebe jarem. Luka... Če ne bomo zgrabili o navedenem času, bo polom... Vse, vse človeštvo kipi po svobodi. Ljudje se bijejo in umirajo, da bi si to zadobili... Mislim, da nam prihajajo dnevi ko bo vsakdo lahko ravnal, kot mu srce velewa. Prav res, prišli bodo lažji dnevi in mi, ki smo trneli — in svetlo verjamem, da smo se morali znoviti in trneti tudi za nekaj dobrega — bomo poplačani... Slutim, kako se je tam ne-

kje že sprožil gigantski spopad, na nebu, na zemlji, in zmaga bode prinesli nam, vsemu svetu, ki prihaja, slutnja nove generacije, ki po žrtvah in krvavih ranah sedaj strla nasilje nad duhom, zdobila je individualnega kolektivnega materializma, in človeka, ki se bo zavedel svoje visoke odgovornosti, preustvarila Pavlovi besedi, kot pravi Fabbri sam v eseju *Cristo traditio* "...novega človeka."

V naslednjih volatih Fabbri molči. Molče tudi drugi. Človeku gre za življenje, ne biti... za ohranitev golega življenja, za vprašanje: kako obstati. Ko so boreci po vsem svetu odvrgli metlični atomizirani nili, mladi dramatični spregovori. Spregovori zdaj ljenjska izkušnja, nenehna bližina v in smrti, je tudi v neizbrisno znamenje Fabbri v svoji čel — *Preiskava*, ki je v Piccolo teatro Milana igralec Benassi. Bližina Benassi pot, po kateri se človek lahko rešuje lastne samote. Dramo vseskozi krik: "Nemirno je naše srce, dokler ne počije v Tebi..." dejanja ne le protagonistom, marveč dar Ga vsj skupaj — vsak za lastno drugih... — in te, je čudež: vezi kraljestvo se obliko enakih... — Nj tedaj našo lastno že na tem svetu. takoj nato: "Vidi se oblikuje, in čim začnemo uresničevati... ko kličemo Fabbri kot glasni ne oznanja samo rešno pot, ki v zavrgel Kristusa polom. Svet se nstusa — v tem ščanstvo samó la vodi v resnično se je vera "utelešen odrešenje človeka. A to rešenje je zmakljivim pogojem več le kot po vase zagledan in "živeti" skupaj, in drugih življenstavlja modernem pogoi: Krščanstvo in rešiti se skupa vek že po svojem celo v trenutkih skosti; prava trn kristiana je tedaj da zna vdano spiti (tiste usodne modernega človek krepost upanja

DIEGO FABBRI

napihujejo ekzistencialisti) pa da se ji ne da premagati; ker te svoje lastne samotnosti v sebi in drugih ne zmore po lastni moči, mora kristjan zaživeti vsaj z drugimi vred tudi v njih osamelost.

To je osnovna Fabbrijeva teza, ki jo razvija v vseh naslednjih dramah z vehementno silo. Ne dovoli nobenega ugibanja več, nobenega razpravljanja, nobenega "bi" ali "ne bi". Govori po svojih junakih o tem spoznanju v drami *Rancore*, v *Seduttore*, v *Processo di Famiglia*. Ta, ki je pisana in uprizorjena na predvečer njegove do zdaj najslovitije *Processo a Gesù*, je vzbudila največjo pozornost pri Francozih. Kemp, Gabriel Marcel in Lemarchand so o drami na široko razpravljali. Prav Marcel je bil, ki je zapisal v "Les Nouvelles Litteraires", da je Fabbri posekal Pirandella, ker je znal svoje junake prestaviti v metafizični svet. Kajti tam, kjer D'Annunzio s svojo dekadenco kvari in Pirandello ne zmore navkljub vsej refinirani gledališki tehniki rešiti, nastavlja Fabbri in pokaže na rešitev — določno in zavestno. *Processo a Gesù* je uprizoril Picolo teatro di Milano, v marcu 1955. V prei kot letu dni so dramo z več kot velikim uspehom uprizorili na vseh glavnih evropskih in ameriških odrih. Zaradi drzne scene tehnike, pa edinstvenega dramskega spopada, ki ga v tej svoji stvaritvi nastavi in s presenetljivimi domisljicami razvija, je drama dvignila že dolgo vrsto debat in razpravljanj za in proti. Z neizprosno močjo udarja Fabbri v nji na dušo in na srce modernega človeka. Gledalec ne more ostati nebrizžen. Ne more se upirati: potegnen je v čarni krogi, ki se plete na odru s skrivnostno močjo.

Na gledališkem festivalu v Mar del Plata je doživel svoj krst letos novo veliko Fabbrijevo delo *Vinicia di armi*. Dramo, ki obravnava v bistro jedkostjo vsa pekoča vprašanja modernega sveta v odnosu do krščanstva, so pozneje lepe tri mesece ponavljali v Buenos Airesu sredi najhujše vročine — vedno ob zasedenem gledališču. V Italiji pa je medtem uprizoril *La Buaiarda*, na dramatičnizacijo Dostojevskijevega *Bese in Bra-*

tov *Karamazovih*. Zdi se, da se Fabbri močno oslanja na Dostojevskega, ko priča ven in ven po dejanjih in besedah vseh svojih junakov o popolnem polomu vse prosvetljene, idealistične heglavske in liberalne miselnosti. V tem je tudi tako silno različen od Pirandella: kar je pri tem samo razumska kriza, je pri Fabbriju moralna, verska, socialna kriza, a iz nje kaže na edino možno rešitev. Najnovejša Fabbrijeva drama je *Contemplazione*, ki je nekakšno nadaljevanje *Preiskave*. Zakonski par — Renat in Angela, ki sta zadobila dušni mir in spoznal ljubezen, dano jima od zgoraj "za skupno reševanje iz samote in osamelosti" v zakristiji svetniškega vikarja, v tej dramji ob vročičnih sanjah bolnega otroka po očetovsko in materinsko razmišljata o njegovi duhovni prihodnosti. V mojstrsko izklesanem dramskem dialogu razpravljata mož in žena o svetovnih zgodah in ne-zgodah, pa o različnih čustvih, ki jih le-té rodé v njunih srcih ob misli na otroka. Slednjic se okleneta v globoki veri, tako lastni krščanskim zakonom, prepričanja, da otroku najdeta pravo in edino rešnje pot edinole "tam čez... onstran... v upanju na življenje v kraljestvu usmiljenja, kjer človek edino zares lahko ljubi in počije...". Silvio D'Amico meni v svoji kritiki te drame, da se je Fabbri v nji vzpel najvišje, tako po izrazni moči svoje prodirne katoliške miselnosti kot po zrelosti dramske zgradbe, "ki po svoji mojstrski skladnosti v polno spominja na Aishila in Sofokla."

0-0-0

Slovenska gledališka kultura v svetu je pred velikim dogodkom, ko pričakuje v teh dneh uprizoritev Fabbrijeve *Preiskave* v Buenos Airesu, v prevodu *Branka Rozmana*. V tem našem pesniku in velikem občudovalcu Fabbrijeve umetnosti, ki je hoteno vplivala tudi na njegov dramski prvenec "Roka za steno", je veliki sodobni katoliški dramatik, danes že last vsega zapadnega kulturnega sveta, našel vrednega tolmača. Medtem ko so v mariborskem Narodnem gledališču v zadnji sezoni uprizorili Fabbrijevega *Zvodnika*, se Slovenci v velikem svetu, potem ko smo na tujih odrih gledali *Sodbo proti Jezusu* in *Noč v orožju*, sedaj na lastnem odru, v slovenskem jeziku prvič seznanjamo z močjo Fabbrijeve dramatike. Živi že tudi slovenski prevod "Sodbe proti Jezusu", katere uprizoritev se nam obeta. Po Eliotovi "Družbi pri koktajlu" in Rozmanovi prvi drami nam zdaj prihaja Fabbrijevo delo kot zanesljivo upanje, da se slovenska gledališka umetnost v zamejstvu v polno zaveda svoje odgovornosti in naloge.

Nikolaj Jeločnik

odmevi

Tržaški tednik "Novi list" je objavil v svoji številki 167 z dne 22. avgusta kritično poročilo o knjigi Zorka Simčiča "Človek na obeh straneh stene". Tako pravi:

"Pisatelj Zorko Simčič, ki je bil nekaj let v službi na tržaškem radiu, a se je pozneje izselil v Argentino, je objavil roman z naslovom Človek na obeh straneh stene. Napisan je moderno in zanimivo razklada zgodbo slovenskega begunca izobraženca v Buenos Airesu. Roman nima nikakega politično-polemičnega značaja, ampak je napisan s ostrim čutom za umetniške in literarne vrednote. Po mnenju kritikov je to eden najboljših in najzanimivejših slovenskih romanov, kar jih je izšlo po vojni. Tudi jezik je lep, čeprav je slog precej zgoščen in težak, a ne pretežak za tiste, ki znajo pri branju tudi kaj misliti."

Prijatelj iz ZDA nam piše: "...Za Slovensko kulturno akcijo storim od časa do časa, kar zmorem, kar Vam — upam — koristi vsaj malo... Čudim se požrtvovalnosti piscev in vseh drugih. K lepim uspehom Vam in Vašim sodelavcem prav iz srca čestitam in Vam želim, da bi delali tako uspešno tudi v bodoče."

doma in po svetu

— Državna založba Slovenije je izdala osmi zvezek Zbranega dela Josipa Stritarja. Uvod je napisal prof. France Koblar.

— Filmski festival v Pulju je letos razočaral. Žirija s poslanimi deli ni bila zadovoljna ravno preveč in je med Slovenci dobil eno izmed nagrad edini Bojan Adamič. Prejel je nagrado za kompozicijo glasbene spremljave v filmu Tuja zemlja. Med dokumentarnimi filmi je prejel nagrado slovenski film Fantastična balada. Občinstvu je najbolj ugajal slovenski film Ne čakaj na maj, ker je vsebina najbolj zabavna, manjka mu pa umetniških kvaliteta za nagrado. Filmski kritiki so pa po svoje določili nagrade za filme in so ti prisodili prvo nagrado slovenskemu dokumentarnemu filmu Fantastična balada. Film je režiral Boštjan Hladnik

— Umrl je v Trstu slovenski pesnik Zdravko Ocvirk, star 49 let. Sodeloval je v mnogih slovenskih revijah in je bil pred vojno v službi pri ljubljanskem gledališču. Po vojni je živel v Trstu, kjer je deloval pri slovenskih oddajah tržaškega radia. Umrl je nenadoma, zadet od kapi. Njegovo truplo so prepeljali v Ljubljano, kjer je njegov brat dr. Anton Ocvirk profesor na univerzi. — V Ljubljani je umrla kiparka Karla Bulovčeva, žena dramatika Ivana Mraka. — V avgustu pa je umrl v Clevelandu pesnik in glasbenik Ivan Zorman. Med tamošnjimi Slovenci je bil zelo delaven in priljubljen in je slovenska skupnost v ZDA z njim izgubila enega najpomembnejših predstavnikov. Zapuščina njegovega dela je velika in častna.

— Na letošnjem festivalu v Salzburgu je nastopil s samostojnim koncertom komorni pevec in član dunajske opere, tenorist Anton Dermota. Na koncertu je pel samo dela Huga Wolfa.

— Zgodovinar dr. Josip Mal je pri Državni založbi Slovenije v Ljubljani izdal knjigo o življenju v sta-

SLOVENSKA KULTURNA AKCIJA

Gledališki odsek

Nedelja 27. oktobra ob petih popoldne
in sobota 2. novembra ob osmih zvečer

obakrat v kolegiju "Santa Rosa", Bartolomé Mitre 1655

diego fabbri preiskava

drama v treh dejanjih

poslovenil

branko rozman

V glavnih vlogah bodo nastopili *Marija Kutnar Jeločnikova, Maks Borštnik, Maks Nose* in *Jože Rus*; režiser *Nikolaj Jeločnik*.

ri Ljubljani. Knjiga nosi naslov "Stara Ljubljana in njeni ljudje". Zajel je dobo od srednjega veka do konca 18. stoletja.

— Ljubljanska opera je gostovala na festivalu v Passau. Kritika je najbolj pohvalila izvajanje Verdijeve opere "Othello".

— Glasilo sovjetske komunistične stranke "Komunist" je v juliju začelo napadati sovjetske pisatelje in kritike, češ da niso več pravoverni. V kritiki zdanovščine so šli predaleč in začeli pisati literaturo, ki ni več ideološko zanesljiva. List opozarja pisatelje in kritike, da so še vedno veljavni sklepi Centralnega komiteja partije, izdani v letih 1946-48, ki odredajo, da mora partija kot vladajoča stranka vskladiti literaturo in umetnost z Leninovimi načeli. List napada v istem

članku tudi Josipa Vidmarja, predsednika Slovenske akademije znanosti in umetnosti, in ga označuje kot slovenskega literarnega teoretika. Za njegovo pisanje o literarnih problemih pravi, da je "napravilo mnogo škode v književnih krogih Sovjetske zveze". Ko je izšel ta članek v Moskvi, je bil Josip Vidmar na Kitajskem, kamor se je podal kot predsednik Zveze jugoslovanskih književnikov pripravljat pogodbo o kulturnem sodelovanju med Jugoslavijo in Kitajsko.

— V Münchenu je izšel prevod iz stare nemščine Meister Eckhartovih "Deutsche Predigten und Traktate". Papež Janez XXII. ga je obsodil leta 1329 zaradi napuha in zablod v metafiziki. Domnikanec Eckhart, ki se je sicer podvrgel in skušal zmote popraviti, je s svojo mistiko že predhodnik nemškega upora Rimu in njegovo učenje se je v mnogočem skladalo s podtalnimi sektami in bratovščinami. Povečini je imel govore v nemščini, ki so nato popačeni in zlorabljeni krožili med ljudstvom. Eckhart je zanikal, da bi kdaj, med drugim, govoril o duši kot o "neustvarjeni iskri". Čeprav v okviru sholastike, se ton njegovih spisov približuje neoplatonizmu. Znova so ga odkrili v dobi romantike, nacisti pa so ga nepravilno proglasili za predhodnika "nemškega krščanstva". Angleška kritika obsoja neobjektivni uvod k angleškemu prevodu tega dela, kjer se ga hoče po vsej ceni oprostiti krivde herezije.

VLJUDNO PROSIMO

PORAVNAJTE NAROČNINO IN CLANARINO

VSAJ DO KONCA NOVEMBRA!